

Motion

1978/79:1177

av **Britta Hammarbacken m. fl.**
om vittnesersättningen

Bestämmelse om vittnesersättning återfinns i 3 kap. §§ 24–25 i rättegångsbalken samt i vittnesersättningskungörelsen (1973:262). Ersättning utgår dels för kostnader i samband med resa och uppehälle, dels för tidspillan. Vem som skall utge vittnesersättningen och storleken av densamma bestäms av rätten i särskilt beslut omedelbart efter vittnesmålet. Har vittnet inkallats på yrkande av enskild part ankommer kostnaden på denna, vare sig det är fråga om ett tvistemål eller brottmål. Är det däremot åklagaren som yrkat att vittnet skall höras eller har detta kallats av rätten ex officio utgår ersättning av allmänna medel.

Reglerna om vittnesersättning avser endast vem som direkt skall ersätta vittnet dess kostnader. Vem som slutgiltigt skall svara härför, är en fråga om rättegångskostnad, varom besked sedermera ges i domen.

Ersättning för resa utgår enligt de grunder som gäller för statstjänsteman för resa inom landet. När det gäller traktamente utgår detta med högst 35 kr. per dag eller, om den som har kallats har utgift för nattlogi eller andra särskilda omständigheter föreligger, till högst 75 kr. om dagen. Dessa belopp föreslås nu höjda till 50 resp. 100 kr. per dag. Enligt vår uppfattning är det naturligt att rese- och traktamentsersättning utgår enligt det statliga resereglementet.

För tidspillan är ersättningsbeloppet maximerat till 100 kr. per dag. I årets budgetproposition föreslås att detta belopp skall höjas till 125 kr. fr. o. m. den 1 juli 1979.

Ersättning utgår om det kan antas att vittnet går miste om en inkomst eller på annat sätt lider ekonomisk förlust. Denna bestämmelse tolkas i allmänhet så, att ersättning endast utbetalas om vederbörande får ett bortfall i kontanta inkomster genom att han åsamkas löneavdrag eller motsvarande. Om vittnet däremot har svårighet bevisa ett inkomstbortfall på grund av fritt yrke e. d. (försäljare, konstnärer, egenföretagare m. fl.) torde ersättning för tidspillan sällan beviljas.

Enligt vår mening är det olyckligt att bestämmelserna om ersättning till vittnen är utformade på detta sätt. Förutom de orättvisor som uppenbarligen kan förekomma mellan olika personkategorier kan risk finnas att bedömningen och tolkningen av bestämmelserna kan växla mellan olika domstolar. Vi anser också att samhället mer bör värdesätta vittnes insats vid domstolarna, då detta medverkar till att stärka rättssäkerheten.

Enligt vår mening borde därför vittnes ersättning för tidspillan utgöra ett för alla enhetligt grundbelopp.

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen begär förslag om ändring av bestämmelserna för ersättning till vittnen vid domstol i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 25 januari 1979

BRITTA HAMMARBACKEN (c)

BERTIL FISKESJÖ (c)

SVEN-E. NORDIN (c)

BENGT KINDBOM (c)